

Department of
Justice
www.dojni.gov.uk

Informacija nukentėjusiesiems nuo nusikalstamų veiklų

Šis informacinis lankstinukas supažindina, ko galite tikėtis iš pagrindinių paslaugų teikėjų kaip nusikalstamos veikos auka. Jame taip pat pateikiama informacija apie organizacijas, į kurias galite kreiptis dėl nemokamų konsultacijų, praktinės informacijos ar paramos. Norėdami sužinoti daugiau, apsilankykite interneto svetainėje: www.nidirect.gov.uk/victims-and-witnesses-of-crime

Nusikalstamos veikos nuorodinis numeris ir kontaktinė informacija

Jeį pranešėte apie įvykį policijai, toliau pateikiame informaciją kaip elgtis toliau.

Pranešimas apie nusikalstamas veikas:

Apie nusikalstamas veikas pranešti turėtumėte kaip įmanoma skubiau kuriuo nors iš toliau nurodytų būdų:

- **Kritiški atvejai:** skambinkite 999 kai padaromi sunkūs sužalojimai, kyla grėsmė ar pavojus; nusikalstama veika tebevyksta ar įtariamieji yra nusikaltimo vietoje.
  - **Nekritiški atvejai:** skambinkite 101.
  - **Neapykantos nusikaltimai:** Apie neapykantos nusikaltimus galima pranešti ir internetu: www.psnipolice.uk
  - **Nusikaltimų stabdytojų (Crimestoppers) pagalbų linija:**
Nemokamas numeris 0800 555 111, jei nenorite atskleisti savo vardo. Organizacija veikia nepriklausomai nuo PSNI (Šiaurės Airijos policijos tarnybos).
    - **Skambinant į vietos policijos nuovadą:** apie įvykius, dėl kurių nereikia imtis skubių veiksmų, galite pranešti vietos policijos nuovadai darbo valandų metu.
- Esant reikalui, policija paprašys jūsų pateikti rašytinį pareiškimą apie tai kas įvyko arba panaudos tam vaizdo įrašymą. Formatas priklausys nuo jūsų poreikių. Policija įvertins jūsų poreikius, kad apsvarstytų, kokios informacijos, apsaugos ir paramos jums gali prireikti.

PSNI (Šiaurės Airijos policijos tarnyba)

Interneto svetainė: www.psnipolice.uk

El. P.: info@psnipolice.uk

Policija automatiškai perduos jūsų duomenis ŠA pagalbos nukentėjusiesiems tarnybai (Victim Support NI) ir kitoms baudžiamosios teisenos organizacijoms, kad jums būtų galima suteikti informaciją apie papildomas paslaugas (įskaitant paramos paslaugas). Jums taip pat gali būti pasiūlyta medicininė pagalba arba apsisistojimo galimybė, jei tai būtų reikalinga.

Paskirtas apsilankymas (jei taikytina)

..... (data), ... (laikas)
skambino policija. Susisiekti su jumis nepavyko. Prašome su mumis susisiekti (žr. toliau pateiktą informaciją).

Pirminis kontaktas su policija

Pareigūno vardas, pavardė:.....
Policijos nuovada:.....
Telefono numeris: 101

Pareigūnas, tiriantis bylą (jei kitas)

Pareigūno vardas, pavardė:.....
Policijos nuovada: .....
Telefono numeris: 101

Jei norite sužinoti naujausią informaciją ir negalite susisiekti su tyrimą atliekančiu pareigūnu, skambinkite telefonu 101 ir paprašykite sujungti su Kontaktų valdymo paramos skyriumi (Contact Management Support Unit). Jei skyriaus atstovai negalės atsakyti į jūsų klausimą, jie perduos pareigūnui, kad šis su jumis susisiektų.

Informacija apie nusikalstamą veiką

Pradinė informacija apie nusikalstamą veiką (pažeidimo rūšis):.....
Nusikalstamos veikos vieta ir laikas:.....
Pranešimo vieta ir laikas:.....
Nurodyta žala ar nuostoliai:.....
Nusikalstamos veikos nuorodinis numeris:.....

Policijos tyrimas

Per 10 dienų jūs gausite naujausią informaciją apie tai, kokių veiksmų policija imasi nusikalstamai veikai tirti. Jei tikslinga, jie ir toliau teiks jums tokią informaciją tyrimo eigos metu ir suderins su jumis jos teikimo laiką.

Pagalba policijai, tiriant su jumis susijusią nusikalstamą veiką

Tam, kad policija galėtų jums kaip galėdama geriau padėti ir ištirti jūsų atvejį, jūs turite jai pranešti, jei:

- pasikeitė jūsų kontaktinė informacija;
- jūs prisiminėte kažką, ko neįtraukėte į savo pareiškimą;
- Jūs turite kokių nors specialių poreikių, pavyzdžiui, dėl mokymosi ar fizinės negalios, psichikos sveikatos problemų ar bendravimo sunkumų;
- jūs jaučiatės įbaugintas, pavyzdžiui, dėl savo santykių su pažeidėju, ar jūsų lyties, rasės, seksualinės orientacijos, religijos ar negalios.

Nukentėjusieji turintys specialiųjų poreikių

Jei turite mokymosi ar fizinę negalią, psichikos sveikatos problemų, bendravimo sunkumų, esate vaikas arba esate įbaugintas, jums gali prireikti papildomos pagalbos, kad galėtumėte papasakoti kas atsitiko policijai ir teisme. „Specialiosios priemonės“ ir kitos apsaugos priemonės yra skirtos jums padėti. Prireikus, policija ir Nukentėjusiųjų ir liudytojų priežiūros skyrius (Victim and Witness Care Unit) su jumis tai aptars. Nukentėjusiųjų chartija nustato priemones ir kompensacijas jauniems asmenims ir kitiems asmenims, gyvenantiems ES šalyse. Informaciją apie specialiąsias priemones (tokias kaip parodymų davimas naudojantis interneto nuoroda, ekranų naudojimas, privačiai duodami parodymai, vaizdo įrašuose pateikiamų pareiškimų naudojimas ir registruotų tarpininkų, kurie gali jums padėti duodant parodymus, paslaugos) galima rasti internete adresu: www.psni.police.uk/special_measures_leaflet.pdf.

Teisėjas nusprendžia ar reikia paskirti specialiąsias priemones.

Vertimo žodžiu ir raštu paslaugos

Jei jūs nesuprantate arba nekalbate angliškai, turite teisę prašyti vertimo žodžiu į jums suprantamą kalbą paslaugų, kai esate apklausiamas policijos, duodate parodymus teisme, gaunate informaciją apie teismo posėdžius ir apie bylos baigtį. Prireikus, tokio pobūdžio parama gali būti teikiama ir kitais atvejais.

Kompensacija

Jei tapote smurtinio nusikaltimo auka, turite teisę kreiptis dėl kompensacijos. Konsultacijas šiais klausimais teikia Kompensacijų tarnyba (Compensation Services), policijos nuovados ir ŠA pagalbos nukentėjusiesiems tarnybos (Victim Support NI) biurai. Jūs turite pateikti prašymą dėl kompensacijos Kompensacijų tarnybai per du metus (nuo įvykio dienos). ŠA pagalbos nukentėjusiesiems tarnyba gali suteikti jums NEMOKAMĄ informaciją, pagalbą ir patarti, kaip pateikti paraišką dėl nusikalstamos veikos žalos atlyginimo. Paskirta suma bus išmokėta jums be jokių atskaitymų už šios tarnybos suteiktas paslaugas.

Kompensacijų tarnyba

Interneto

svetainė: www.dojni.gov.uk/compensation-services

Tel.: 0300 200 7887

El.p.: compensationservices@dojni.x.gsi.gov.uk

Paramos paslaugos

ŠA pagalbos nukentėjusiesiems tarnyba yra nepriklausoma labdaros organizacija (turinti kvalifikuotą personalą ir savanorių), padedanti nuo nusikalstamų veikų nukentėjusiems asmenims, įskaitant atvejus, kai reikia duoti parodymus teisme. Jos paslaugos yra nemokamos ir konfidencialios - teikti informaciją, išklausyti ir teikti praktinę paramą, siekiant padėti jums įveikti sunkumus. Jei jums reikia labiau specializuotos paramos ar patarimų, tarnybos darbuotojai gali nukreipti jus į tinkamą instituciją. NSPCC (jaunųjų liudytojų tarnyba) taip pat teikia pagalbą jauniems liudytojams.

ŠA pagalbos nukentėjusiesiems tarnyba

Interneto svetainė: www.victimsupportni.co.uk

Tel.: 028 9024 3133 arba 0845 3030 900

El. p.: info@victimsupportni.org.uk

NSPCC jaunųjų liudytojų tarnyba

Tel.: 028 9448 7533

El. p.: kagnew@nspcc.org.uk.

Kita informacija, pagalba ir paslaugos

Išsamią informaciją apie kitą prieinamą informaciją, pagalbą ir paslaugas galima rasti internete adresu:

www.nidirect.gov.uk/victimsupportorganisations.

Paprastai, susitinkant su paslaugų teikėjais yra leidžiamą kartu atsivesti asmenį, kuris galėtų jus paremti.

Baudžiamasis persekiojimas

Kai apie nusikalstamą veiką pranešama policijai, gali būti, kad įtariamasis bus patrauktas baudžiamojon atsakomybėn. Tai nusprendžia Prokuratūra (The Public Prosecution Service). Jūs turite teisę gauti informaciją apie tai, ar įtariamasis bus patrauktas baudžiamojon atsakomybėn, apie sprendimo nepatraukti įtariamojo baudžiamojon atsakomybėn priežastis, ir teisę prašyti persvarstyti pastarąjį sprendimą.

Prokuratūra

Interneto svetainė: www.ppsni.gov.uk

El. p.: info@ppsni.gsi.gov.uk

Nukentėjusiųjų ir liudytojų priežiūros skyrius (Victim and Witness Care Unit (VWCU))

Šis skyrius yra vienintelis jūsų informavimo kontaktinis punktas (įskaitant jų kontaktinius duomenis) nuo tada, kai Prokuratūra gauna tyrimo bylą iki teismo proceso pabaigos. Jūsų bylos nagrinėjimo eigoje jie įvertins jūsų individualius poreikius, nurodys, kur kreiptis dėl papildomų paslaugų (pagal poreikį) ir praneš jums teismo posėdžių, baudmės paskelbimo ir apeliacijų teikimo datas. Skyriaus darbuotojai jums praneš, ar turėsite duoti parodymus teisme, taip pat suteiks jums informaciją, reikalingą tam pasiruošti, bei informaciją apie pareiškimą dėl išlaidų atlyginimo (www.ppsni.gov.uk) ir bylos baigtį. Jūs galite susisiekti su skyriumi dėl naujausios informacijos apie bylą.

VWCU Belfasto skyrius

Tel.: 028 9054 4797

El p.: vwcubelfast@ppsni.gsi.gov.uk

VWCU Foilo skyrius

Tel.: 028 7134 0632

El. p.: vwcufoyle@ppsni.gsi.gov.uk

Asmeninis nukentėjusiojo pareiškimas

Kai priimamas sprendimas patraukti asmenį baudžiamojon atsakomybėn, jūs įgyjate galimybę pateikti asmeninį nukentėjusiojo pareiškimą (Victim Personal Statement (VPS)). Ar tai daryti, sprendžiate jūs. VPS yra paaiškinimas savais žodžiais apie tai, kaip jus paveikė nusikalstama veika. Pareiškimas bus naudojamas tik tuomet, jai byla pasieks teismą ir jei asmuo bus pripažintas kaltu arba prisipažins kaltu. Pareiškimu, dar prieš paskelbiant nuosprendį, teismui išdėstoma, kaip jus paveikė nusikalstama veika. Patarimų ir pagalbos sudarant VPS galima gauti iš ŠA pagalbos nukentėjusiesiems tarnybos ir NSPCC jaunųjų liudytojų tarnybos. Norėdami sužinoti daugiau, apsilankykite internet svetainėje www.nidirect.gov.uk/vps

Liudijimas teisme

Jei esate pakviesti duoti parodymų teisme, Nukentėjusiųjų ir liudytojų priežiūros skyriuje jums duos lankstinuką apie teisme teikiamas paslaugas ir esamas priemones. Šiaurės Airijos teismų ir tribunolų tarnyba (The Northern Ireland Courts and Tribunals Service) taip pat turi lankstinukus apie visus teismus. Norėdami sužinoti daugiau, apsilankykite interneto svetainėje www.courtsni.gov.uk. Taip pat gali būti naudinga peržiūrėti video filmą „Dalyvavimas teisme“ („Going to Court“). Jame paaiškinama kas vyksta teisme: www.nidirect.gov.uk/index/information-and-services/crime-justice-and-the-law/going-to-court.htm

Prieš dalyvavimą teisme, taip pat patartina paprašyti supažindinimo su teismu. Suaugusiems asmenims, jį organizuoti gali Liudininkų tarnyba prie ŠA pagalbos nukentėjusiesiems tarnybos, o jauniems asmenims – NSPCC jaunųjų liudytojų tarnyba. Šiose tarnybose dirba parengti specialistai ir savanoriai, kurie gali su jumis pasikalbėti apie tai, ko galima tikėtis prieš dalyvavimą teisme bei supažindinimo su teismu apsilankymo metu, ir kurie gali teikti jums paramą teisme. Liudininkų tarnybos atstovai negali su jumis aptarinėti bylos ar jūsų parodymų turinio. Norėdami sužinoti daugiau, susisieki su ŠA pagalbos nukentėjusiesiems tarnyba arba NSPCC jaunųjų liudytojų tarnyba.

Atkuriamasis teisingumas

Tam tikrais atvejais, kaip nukentėjusiajam nuo nusikalstamos veikos, jums gali būti suteikta galimybė dalyvauti susitikime su atsakingu už nusikalstamą veiką asmeniu, kurio tikslas yra padėti atitaisyti padarytą žalą – pavyzdžiui, jaunimo konferencijoje. Tai yra visiškai savanoriška ir jūs neprivalote dalyvauti. Daugiau informacijos apie tai ir apie Jaunimo teisingumo agentūrą (Youth Justice Agency) galite rasti internete:

www.youthjusticeagencyni.gov.uk.

Jei dalyvaujate atkuriamajame teisingume, jums gali padėti ŠA pagalbos nukentėjusiesiems.

Nuosprendis, bausmė, paleidimas ir priežiūra

Jūs turite teisę gauti informaciją apie galutinę policijos tyrimo ar teisme nagrinėjamos bylos baigtį, įskaitant informaciją apie paskirtą bausmę. Jei pažeidėjas yra įkalinamas ar jam paskiriama priežiūra, jis atsiduria Kalėjimų tarnybos (Prison Service) arba Probacijos valdybos (Probation Board) žinioje.

www.pbni.org.uk

www.dojni.gov.uk/index/ni-prison-service

Jei pažeidėjas nuteisiamas kalėti šešis ar daugiau mėnesių, yra prižiūrimas Probacijos valdybos ar apribojimo tvarka guldomas į ligoninę, jūs turite teisę sužinoti esmines pažeidėjo nuosprendžio detales. Norėdami gauti šią informaciją, jūs turite užsiregistruoti Nukentėjusiųjų informavimo skyriuje (Victim Information Unit) – tai neįvyksta savaime. VWCU jums praneš apie informavimo sistemą.

Nukentėjusiųjų informavimo skyrius

Tel.: 0300 1233 269

El. p.: victiminfo@pbni.gsi.gov.uk

Interneto svetainė:
www.nidirect.gov.uk/prisoner-release-victim-information-scheme

Jūsų teisės

Kaip nukentėjusysis nuo nusikalstamos veikos, jūs galite gauti paramą ir paslaugas pagal Nukentėjusiųjų chartiją (Victim Charter). Chartijoje nustatytos jūsų teisės ir paslaugos, kurias galite gauti iš paslaugų teikėjų. Jei esate nepatenkinti teikiamomis paslaugomis, galite pateikti **skundą**. Taip pat galite pranešti apie savo nepasitenkinimą nepriklausomai institucijai. Daugiau informacijos, įskaitant informaciją apie paslaugų teikėjus, galite rasti interneto svetainėje

www.nidirect.gov.uk/victimcontacts.

Susipažinti su Chartija, taip pat jos santraukos dokumentu ir vertimais į Latvių/Latviešu, Lietuvių/Lietuvių, Mandarinų, Lenkų/Polskie, Portugalų/Português and Rumunų/Româna kalbas, galite interneto svetainėje www.nidirect.gov.uk/victimcharter. Jei nusikalstama veika buvo įvykdyta Šiaurės Airijoje, bet tuo metu tai nebuvo jūsų gyvenamoji vieta, vis tiek galite gauti Chartijos paslaugas, kaip nurodyta šiame informaciniame lankstinuke.

Papildoma informacija apie paramos paslaugas

Informaciją galima rasti organizacijų interneto svetainėse, baudžiamosios teisenos sistemos informaciniame vadove arba interneto svetainėje www.nidirect.gov.uk/victimsupportorganisations.

Dėl pagalbos iš ŠA pagalbos nukentėjusiesiems tarnybos skambinkite telefonu

028 9024 3133 arba 0845 3030 900. Papildomą pagalbą galima gauti ir pagal atskiras nusikalstamų veikų rūšis:

Smurtas ir prievarta šeimoje: visą parą veikianti pagalbos linija 0808 802 1414. Pagalba moterims (Women's Aid) 028 90249041.

Patariamasis projektas vyrams (Men's Advisory Project) 028 9024 1929.

Neapykantos nusikaltimai: išsamią informaciją apie neapykantos nusikaltimų advokatus galima interneto svetainėje: www.nidirect.gov.uk/victimsupportorganisations

Žmogžudystė arba neatsargus gyvybės atėmimas: *Cruse Bereavement Care* 028 9079 2419 arba 0844 4779 400. ŠA paramos po žmogžudystės ir neatsargaus gyvybės atėmimo tarnyba (Support after Murder and Manslaughter NI) 028 9442 9009.

Mirtis dėl eismo įvykio: Brake 0845 603 8570.

Cruse Bereavement Care 0844 4779 400 ar 028 9079 2419.

Seksualinė prievarta ir smurtas: visą parą veikianti pagalbos linija 0808 802 1414. *Nexus* 028 9032 6803.

The Rowan Sexual Assault Referral Centre 0800 389 4424.

Prekyba žmonėmis: visą parą veikianti migrantų pagalbos linija (Migrant Help) 077 6666 8781 ir 013 0420 3977.

Visą parą veikianti šiuolaikinės vergovės pagalbos linija (Modern slavery) 0800 0121 700. Taip pat žiūrėkite „Smurtas šeimoje“ nuorodas.

Jei reikalinga medicinos pagalba, susisieki su savo šeimos gydytoju, atvykite į ligoninę arba skambinkite skurios pagalbos numeriu 999.

Gyventojų patarėjas (Citizens Advice) gali suteikti pagalbą ar patarti dėl finansinių problemų, teisinių klausimų ar kitų praktinio pobūdžio problemų. Norėdami sužinoti daugiau, apsilankykite interneto www.citizensadvice.co.uk.

Informaciją apie socialinės apsaugos išmokas galima rasti interneto svetainėje www.nidirect.gov.uk/benefits-and-financial-support. „Make the Call“ konsultacijos nemokamos (tel. 0800 232 1271; interneto svetainė www.nidirect.gov.uk/unclaimed-benefits).

